TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astorissa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVANEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

— Paperitilauksen myöhästymisen takia olemme pakotetut antamaan lehtemme tämän numeron ulos nelisivuisena. Kuuden sivun paperi on näet lopussa ja paperiyhtiö ei ole kyennyt täyttämään tilaustamme. Ilmotuksen mukaan lähetetään paperivaunu tänään, joten toivottavasti ainakin ensi viikon ajalla on jo kylliksi kuuden sivun paperia. — Toimitus.

Kuinka kauas sellainen päätös kantaa

Muuan omahalainen tuomari antoi tässä hiljattain päätöksen, jonka tarkotuksesta ja kantavuudesta voidaan kylläkin olla eri mieltä, mutta jonka järjestyneelle työväestölle suosiollista lauserakennetta voidaan pitää työväestölle edullisena. Kysymys on vain siitä, kuinka kauas jaksaa työväestö pakottaa sellaista päätöstä noudattamaan.

Tuomari selitti, että estetuomiot eivät ole sopivia työselkkausten ratkaisutapoja, vaan että työläisillä on oikeus järjestyä. Hänen lausuntonsa kuuluu:

"Ei ole kysymystäkään siitä, etteikö unioilla olisi oikeutta järjestyä ja yhdistyä omaksi suojakseen ja hyvinvoinnikseen. Ja niiden oikeus toimia etujensa edistämiseksi niin kauan kun ne eivät vain häiritse toisten oikeuksia, on aivan selvä. Niillä on oikeus vaatia työnantajaa käyttämään ainoastaan unioon kuuluvaa työväestöä, ja oikeus vaatia unioon kuulumattomia jokohyhtymään unioon tai luopumaan työstä.

"Sellaisetkin uniot, joita ei lakko suoranaisesti koske, voivat kieltäytyä jos niin haluavat, työskentelemästä lakonalaisiksi selittämillään työnmailla, ja ne voivat kehottaa niillä työskenteleviä unioon kuulumattomia miehiä joko yhtymään unioon, tai luopumaan työpaikastaan, niin kauan kun ne eivät käytä väkivaltaa, uhkaile tai pelottele."

Edelläolevan mukaan olisi siis työläisillä täydellinen oikeus järjestyä ja järjestää sellaisiakin työläisiä, jotka tietämättömyydessään vielä toimivat luokkansa vihollisten tahdottomina aseina, valmiina matelemaan riistäjiensä edessä kaikkialla. Mutta sellaista oikeutta eivät tunnusta työnantajat juuri missään. Koettaapa lähestyä yllämainittu päätös kourassa jotakin työmaata, ja selittää että tuomioistuin antaa luvan järjestyä, niin saa varmaan viranomaiset niskaansa.

Työnantajat eivät ole lainkuuliaista väkeä, elleivät työläiset voi heitä siihen pakottaa. He käsittävät asian siten, että kun heidän luokkansa jäsenet laativat lait, niin heillä täytyy olla oikeus niitä mielinmäärin selittääkin. Ja siten näkyy olevankin laita, mikäli olemme seuranneet työtaisteluja tässä maassa. Työläisten oikeuksia eivät työnantajat kunnioita: se olisi vasten niiden luokkaetuja.

Taantumukselliset riemuissaan

Tieto että Indianan valtion ylioikeus on julistanut naisten äänioikeuslain perustuslain vastaiseksi sillä perusteella että valtion perustuslaissa sattuu olemaan säädös, että ainoastaan kaikki 21 vuotta täyttäneet miespuoliset kansalaiset saavat äänestää juuri missään. Koettakaanestää, on antanut taantumuksellisille aineksille aihetta iloon. Johtavien lakimiesten ilmotetaan selittävän, että jos lainlaatijakunnalle annetaan valta myöntää naisille äänioikeus, niin se voi samalla perusteella antaa äänioikeuden alle 21 vuotiaillekin.

Taantumuksen tukipylväät kautta maan riemuitsevat päätöksen johdosta, selittäen, että on olemassa muitakin sellaisia valtioita, joissa naisille on myönnetty äänioikeus vaikka valtion perustuslaki rajottaakin äänioikeuden vain miehille.

Indianan ylioikeuden selitys on mitä järjettömin. Kun lainlaatijakunta kerran päätti antaa naisille äänioikeuden, niin se edellytti sillä perustuslain muuttamista samansuuntaiseksi. Mutta kun se ei juuri kirjaimellisesti siten tehnyt — mahdollisesti jätti sen tekemättä tahallaan — niin ylioikeus, joka tavallisesti on taantumuksellisten vankka tuki, selittää koko lain mitättömäksi.

Päätöstä olisi syytä ihmetellä, jos täällä kunnioitettaisi perustuslain kirjainta kaikkialla, mutta siten ei tehdä. Niin monen monessa kohdassa on esim. kongressi laatinut perustuslain kirjaimen kanssa ristiriitaisia lakeja, mutta ylioikeus ei ole niissä huomannut menetellä samalla tavalla. Ja sittekin on vielä niitä jotka eivät jaksa käsittää historiallista materialismia.

Suomen työväki kahta rintamaa vastassa

Toveri Yrjö Sirola on kirjoittanut Suomen nykyistä asemaa selventävän artikkelin Ruotsin vasemmistolaissosialistien pääänenkannattajaan "Politikeniin". Julkaisemme sen suomennettuna seuraavassa, koska se suoranaisuutensa ja ääriviivoja selventävän luonteensa takia ansaitsee mielestämme tullä tämänkin lehden lukijakunnan tietoon, vastaukseksi niille häyttömyyksille, joita porvarilehdet ovat sosialistiemme esiintymisestä itsenäisyyskysymyksessä lasketelleet.

Kuvaavan esimerkin kysymyksiin yhteiskuntaluokista, isänmaasta ja kansalaisrauhasta tarjoaa nykyinen tilanne Suomessa. Olosuhteiden pitäisi juuri tällä hetkellä jos koskaan puhua luokkien "yhteisestä rintamasta" ja "yhteisestä toiminnasta". Onhan kysymys lujan perustuksen laskemisesta kansakunnan elämälle ja toiminnalle. On kysymys Suomen kansan elinehtojen turvaamisesta. Kaikkien ensiksi on tarpeen saada heti tunnustetuksi autonomia, joka antaa kansanedustukselle tilaisuuden pelastaa kansa työttömyydestä, hädästä ja nälästä. Ja toiseksi pitäisi meidän kansamme olla valmis vaatimaan asemaa, mikä soveltuu sille kansallisuutena ja valtiona. Sillä kokemus näyttää selvästi, että huolimatta kaikista kauniista puheista, on "kansojen oikeus itse hallita itseään" ja pienten kansojen vapaus" tavara, jota ei noteerata korkealle maailman markkinoilla — ei edes vallankumouksellisen hallituksen taholta, joka juhlallisesti on julistanut, ettei sen tarkoituksena ole hankkia "isännyysvaltaa toisten kansojen yli" — ja että kukistettujen kansojen yhä täytyy kovasti taistella niinkin pienien vaatimustensa puolesta itsemääräämisoikeutensa hyväksi.

Kuten sanottu, olisi voinut odottaa Suomen yläluokalta siksi suurta itsensähillitsemiskykyä että se olisi asettanut yhteisen hyvän kaiken muun edelle. Mutta ei. Luokkaedut vaimentavat solidaarisuuden käskyt. Tilanne on seuraava:

Valtiopäivät hyväksyvät lain, mikä ainoastaan julistaa sisäisen kansanvallan. Jottei hukkaisi Venäjän kansanvaltaa, pitää se lujasti kiinni Työmiesneuvoston kongressin päätöksestä. Laki hyväksytään kaikella sillä riittävällä äänten enemmistöllä, minkä valtiopäiväjärjestys säätää. Siten on Suomen kansan virallinen mielipide julkilausuttu. Ja sen pitäisi olla voimassa.

Mutta mitä tekee yläluokka? — Se menee vastustajan puolelle. Se tunnustaa Venäjän hallitukselle oikeuden "hajoittaa Suomen valtiopäivät". Sillä hyvin perustelluilla syillä otaksutaan, että Venäjän hallitus on saanut Suomen porvaripuolueiden johtajilta vihjauksen, ettei heillä ole mitään valtiopäivien hajotusta vastaan.

Miksi? — Juu, onhan valtiopäivien enemmistö sosialistinen! Se on työllä ja vaivalla ajanut 8-tuntisen työpäivälain ja yleisen kunnallisen äänioikeuslain, sekä useita muita samantapaisia uudistuksia. Ja se aikoi jatkaa samaa tietä. On paras päästä siitä hetkeksi, ajattelee porvari, ja kun voitetaan aikaa, voitetaan ehkä muutakin. Käyhän sitäpaitsi kehitys Venäjälläkin oikealle päin. Ehkä onnistutaan pelottaa Suomen kansan enemmistö heittäytymään porvaripuolueiden käsiin. — Mutta, voidaan huomauttaa, onhan se valtio-oikeudellinen käsitys, että suuriruhtinaan valta on siirtynyt Venäjän hallitukselle. Epäilemättä. Ja että Venäjän porvaristolla on sellainen "oikeuden" käsitys, että vallankumous on antanut Venäjän hallitukselle lisätyn vallan Suomen asioissa, voidaan ymmärtää. Mutta kun suomalaiset puoluejohtajat selittävät omaavansa samanlaisen käsityksen, niin on se tietoinen luokkaitsekkyys, joka on sanellut tuon "käsityksen". Huomattakoon, että maalaisliittolaisten edustajat valtiopäivillä yhtyivät sosialisteihin perustuslaintulkinnassa, mikä samalla oli demokraattinen vaatimus: nim. että Suomen kansaneduskunnan velvollisuus on nykyisissä olosuhteissa ja että sillä täytyy olla oikeus hoitaa maan sisäiset asiat. Mutta porvarilliset, jotka tarvitsevat "lujan hallitusvallan" varsinkin sosialistisia valtiopäiviä varten, eivät voineet löytää sellaista hallitusta muualta kuin maan rajojen ulkopuolelta. Ja he heittäytyivät Venäjän väliaikaisen hallituksen käsiin.

Voidaan ymmärtää kuinka vaikeata Venäjän hallituksen olisi ollut käyttää väkivaltaa yhtenäistä Suomen kansaa vastaan. Mutta on helpompaa "vedota kansaan," silloin kun nojaudutaan "suomalaisten poliitikkojen" lausuntoihin. Se, että osassa "Venäjän demokratiaa" on myös onnistuttu kiihdyttämään mielipide suomalaisia sosialisteja vastaan, on varsin selvä todistus Venäjän demokratian kehittymättömästä kannasta ja puuttuvasta johdonmukaisuudesta. Talonpoikaisisänmaallisuus ja yhteiskuntaisänmaallisuus ovat myöskin siellä vallitsevina. Ja se selittää tuon naurettavan väitteen, että "suomalainen separatismi" eikä vahingoittaa vallankumousta". Millä? — Juu, sillä, että se vaatii demokratiaa tunnustettavaksi. Sillä siitähän juuri on kysymys. Mutta se, että kansanvallan toteuttaminen vahingoittaisi vallankumousta, on itsensä kieltämistä. Venäjän kansalla ei ole vielä — vaikka heti melkein puolen vuotta on kulunut vallankumouksesta — ollut tilaisuutta lausua sanaansa. Yleisiä vaaleja ei ole toimitettu ja perustavan kokouksen kokoonkutsuminen tuntuu lykkääntyvän yhä edelleen. Sillä Venäjän porvaristo tahtoo myös voittaa aikaa.

Siis: porvariluokka — suomalainen kuten venäläinenkin — on levollisesti odotellut aikaansa. Annettuaan tunnustuksen, vaikka ei suinkaan jakamatonta, niille "demokraateille," jotka vallankumouksen myrskyisimpänä aikana ovat ylläpitäneet "järjestystä," katsoo porvaristo nyt — sekä Suomessa että Venäjällä — ajan tulleen korottaa äänensä "vallattomuutta" vastaan. Mauri on tehnyt tehtävänsä, mauri saa mennä. Venäjän duuman yhä rohkeampi esiintyminen ja Suomen sosialistivaltiopäivien hajotus ovat samojen vanhempien lapsia; se on porvarillinen luokkaetu, kaikkien taantumuksellisten ainesten juhlakulku, mikä on aikaansaanut ne molemmat.

Yhä selvemmät merkit myöskin niiden Venäjän sosialidemokraattien keskuudessa, jotka ovat tukeneet hallitusta, osottavat, etteivät he voi kauemmaksi kulkea sillä tiellä. Ja Suomen sosialidemokratia saa pakostakin jatkaa taistelua omaa porvaristoluokkaansa ja Venäjän "suvereniteettiä" vastaan. Mutta me toivomme, että edes rehelliset sosialidemokraatit toisissa maissa ymmärtäisivät, että se on välttämätöntä taistelua demokratian ja työväenluokan etujen puolesta.

MAILMANKATSOMUKSIA

AMERIKALAINEN SANOMALEHTI VALISTAA LUKIJOITAAN.

Oregon Daily Journal selittää toimitusosastossaan:

"Venäläiset jakaantuvat neljään puolueesen:

"**Maksimalistit** — Puolue, joka vaatii äärimmäisen sosialismin 'maksimiohjelman' viipymättä toimeenpantavaksi: kaiken omaisuuden jakamista kansalle, rikkauksien tasajakoa, hallitusta kansankokousten kautta, jne.

"**Bolshevikit** — Maksimalistien vaatimukset kiristettyinä äärimmilleen; lisäävät maksimalistien ohjelmaan vaatimukset kansainvälisyydestä, ihmiskunnan veljeydestä, sotien, armeijan ja laivastojen poistamisesta. Lähimpänä heitä ovat Yhdysvaltain i. w. w.-läiset. Puolue on syntynyt vasta Venäjän vallankumouksen jälestä, ja useat sen johtajista ovat ennen asuneet Yhdysvalloissa.

"**Sosialistit** — Kerenskin puolue. Kannattavat yleisiä sosialismin ihanteita, mutta pitävät välttämättömänä toimeenpanna muutokset asteittaisin, eivätkä vastusta epäsosialististenkaan keinojen käyttämistä tilapäisesti uudistuksien aikaansaamiseksi.

"**Sosialidemokraatit** — Puolueen luonnetta parhaiten kuvaavat professori Paul N. Miljukoff ja ruhtinas Lvoff, tsaarin kukistumisella päättyneen vallankumouksen molemmat johtajat. He ovat Venäjän "uroshirvi" (progressiivi)-puolueen väkeä.

"Näiden ohessa on Venäjällä vielä kymmeniä muita puolueita, jotka kaikki ovat vain haaraumia edellämainituista, ja joihin m. m. kuuluvat minimalistit (niin taantumusmielisyyttä lähenteleviä kuin Venäjän kansanvallassa nykyään siedetään) ynnä sotamiesten puolue."

— Olisipa melko vaikeata kirjottaa toista tämän mittaista pätkää, jossa joka sana olisi niin täydellisesti päin seiniä kuin tässä amerikkalaisen lukijakunnan valaistusyrityksessä. Puuttuu vain, että maksimalistien johtajaksi olisi pantu munkki Rasputin ja bolshevikkien päämieheksi tunnettu i. w. w.-läinen Nikolai Romanoff.

OIKEA PERUSTUSLAILLINEN VISKAALI

näkyy olevan Lappeenrannassa. Siellä ilmestyvä Kansan Ääni kertoo, kuinka eräänä päivänä noin klo 4 tienoissa tuli Lappeenrannan kaupungin viskaali Rainer Forelius, joka palasi moottorivenematkalta, n. k. Rantakioskin luo täydessä humalassa. Kioskin luo päästyään alkoi hän kiivetä katolta johtavaa vesitorvea myöten kioskin terrasille, mutta katkesi vesijohtotorvi ja herra viskaali putosi maahan. Silloin katsoi hän parhaaksi käyttää tavallisempia kulkureittejä ja saapui onnellisesti kioskiin. Kioskissa alkoi viskaali pitää kerrassaan hulikaanimaista elämää. Ottaen lompakosta 100 markan setelin ja lyöden sen pöytään, komensi herra että hänelle on heti tuotava nainen, joka hänen "tautinsa" parantaisi. Kulkien terassilta sisään tarjoiluluukun kautta jahtasi hän sisässä talonemäntää ja tarjoilijattaria selitellen, että kyllä hän yhden nartun jaksaa maksaa. Kun kioskissa olevat muut vieraat alkoivat paheksua moista menettelyä, kehui viskaali olevansa herra, joka saa tehdä mitä hän itse tahtoo, eikä sosialistit mahda hänelle mitään. Kun herra viskaali yhä edelleen vain jatkoi rivon menettelyään, soitti joku henkilö paikalle miliisit, ja ne veivät herran, joka ankarasti rimpuili vastaan poliisiasemalle, jossa herra pantiin putkaan selviämään.

"PUOLUEETON SVEITSINKIELI."

Eräs Venäjältä palannut ruotsalainen on Norrb.-P:n lehdelle kertonut seuraavan tapauksen.

Pietarissa pidettiin hiljattain eräs kokous, jossa puhetta johti Suomen kenraalikuvernööri Stahovitsh sekä muina osanottajina oli pari vastaleivottua suomalaista senaattoria, muutamia venäläisiä virkamiehiä ja eräs ruotsalainen asiantuntija.

Ajatusten vaihto kävi kuitenkin kankeasti, niihin oli syynä kielikysymys. Suomalaiset eivät osanneet venäjää, eivätkä venäläiset suomea, ruotsalainen ei taitanut kumpaakaan kieltä. Yritettiin jonkun aikaa tulla toimeen ranskankielellä, jota Stahovitsh jotakuinkin hallitsi, mutta suomalaiset eivät käsittäneet sanaakaan.

Lopuksi keksi eräs venäläinen virkamies pelastavan sanan:

"Hyvät herrat!" sanoi hän. "Tämä käy liian pitkäveteiseksi. Ehdotan, että siirrymme puolueettoman Sveitsin kieleen."

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ja ryhdyttiin puhumaan — saksaa, jota kaikki osasivat.

TOVERITTAREN UUSI TOIMITTAJA

toveritar Anna Kokko on astunut toimeensa. Kun arvelemme, että työssä tarkenee ilman erikoisia lämmittäjäisiä tervetulijaisiksi, niin jätämme sen tekemättä. Täti Selman siirryttyä nyt säästäväisyysoppeineen mittailemaan niiden käytännöllisiä tuloksia vapauslainabondeilla, toivomme että Toverittaressakin siirrytään mahdollisimman lähelle sosialismin periaatteita. Aikaista se ei enää olisi.

TAATTU KEINO.

Viimevuotisen ankaran hiilipulan takia osti Terre Hauten, Ind., pormestari erään kivihiilikaivannon koko tuotannon kaupungille. Sitte hän möi hiiliä kaupungin asukkaille $2.50 hinnasta tonnilta, samalla kun yksityiset hiilikauppiaat vaativat vähintään $6.00 tonnilta. Melkoinen ero hinnassa, vai—?

Sietäisipä tuota keinoa koettaa kaikkialla maassa.

Ja jos se vetelee kivihiilen suhteen, niin miksei sitä otettaisi ja koeteltaisi myös lihan, leivän, maidon ja muiden välttämättömäin elintarpeitten alalla?

Mikseivät yhdyskunnat voisi hankkia itselleen omia leipomoita, omia liha- ja maitoliikkeitä ja hiilivarastoja, joista yhdyskunnan jäsenet saisivat tavarat tuotantokustannuksilla? Mikseivät yhdyskunnat voisi laittaa omaa maataloutta, lehmineen, sikoineen, j.n.e.?

Hienotuntoisuutta.

Tuomari (arveluttavassa ijässä olevalle naispuoliselle todistajalle, niin hiljaa etteivät muut sitä kuulleet): "Kuinka kauvan teidän vielä pitäisi elää, ennenkuin tulisitte 60-vuotiaaksi?"

Todistaja (varmalla ja kuuluvalla äänellä): "25 vuotta."

Puolan itsenäisyyden harrastajat

ovat katkerasti pettyneet siitä tavasta millä Saksa on heitä kohdellut. He luulivat Puolan uudestasyntymisen merkiksi saavansa itsenäisen puolalaisen armeijan. Mutta "puolalaislegioona", tuo heidän itsenäisyytensä vertauskuva, komennettiinkin taistelemaan Saksan puolesta Itävallan rintamalle. "Sehän on luonnollinen asia," selittää eräs Kölnin lehti masentuneille puolalaisille lohdutukseksi; "kun me avustimme teitä armeijanne muodostamisessa, emme me tarkottaneet, että se olisi teillä vain komeuden vuoksi."

Vuohien ruokahalua.

Santa Monicassa, Cal., oli eräs poliisi puhdistanut virkatakkinsa liottamalla sen gasolinissa ja ripustanut sen vaatenuoralle kuivamaan. Vähäistä myöhemmin sattui paikalle kolme vuohta, joita arvatenkin gasoliinin maku miellytti, koska pistelivät takin poskeensa, messinkinappeineen kaikkineen, niin ettei kerrassaan mitään jäänyt jälelle.

Kosto on suloinen.

On jo myöhä, seura ikävystynyt. Vihdoin ruvetaan kiusaamaan erästä herraa, joka joskus oli seuroissa lauleskellut, esittämään jonkun laulun. Mutta laulunharrastaja epäröi. Oli liian myöhä: naapurit saattaisivat pahastua, hän arveli.

"Ooh," huudahti talon nuori neiti, "niistä teidän ei tarvitse yhtään huolia. Laulakaa pois vaan! Ne viime viikolla myrkyttivät meiltä koiran."

LAKKOASEMA BUTTESSA

Viimeaikoina Toverissa olleitten kyselyjen ja arvelujen johdosta olkoon tässä jokunen sana selvitykseksi. Butten mainarit ovat vieläkin lakossa huolimatta siitä kuinka monta kertaa tämä lakko on jo lopetettu kaivosvirkailijain tahdosta sanomalehtien palstoilla. Anaconda kuparikompanian antamien tietojen mukaan on heillä miehiä työssä 75% normaaliajan työvoimasta, tämä on varmasti liioiteltua sillä toistakymmentä isompaa kaivantoa on kokonaan seisaustilassa ja viimekuun ajalla on kaivannoista tuotettu kuparia ainoastaan 10% tavallisesta tuotantomäärästä. Ooria viedään nykyään sulimoille Anacondaan 75:stä 125:een vaunulastiin päivittäin, kun sitävastoin normaaliaikana viedään 400 vaunulastia ja enemmänkin, ollen tämä oori huonointa lajia jota on helpommin saatavissa. Yllämainitut todelliset numerotkin selvästi osottavat, että lakkotilanne täällä ei ole vielä murrettu.

Tämän yhteydessä tulkoon myöskin mainituksi, että ennen lakkoa oli A.C. M. C:n taholta suunniteltu tänä vuonna maksettavaksi osakkeiden omistajille 35%; tähän asti se on kuminkin alentunut alenemistaan aina 12% asti. Siis päivän selvä on, että lakon ajalla tuotetun kuparin tuotantokustannukset ovat suuremmat kuin mitä sen myynfihinta on, koska kuudetta kuukautta oli tehty työtä ennen lakkoa ja nyt jo tämän 5 kuukautta kestäneen lakon ajalla on tämän vuoden voitto-osinkojen suuruus saatu pienentymään melkein kolmanteen osaan. Tämä se on juuri joka panee Montanan työnteettäjäliiton, jossa A. C. M. Co. on päätekijänä, suunnittelemaan hallituksen virkailijain välityksellä asettaa voimaan pakolliset sovittelukomiteat ja saada kuparin hintarajan ylenemään.

Mitä taas tulee I. U. M. M. and S. W. virkailijain antamiin valheellisiin tietoihin, että Butten M. M. W. uniossa oli korkeintaan 2,400 jäsentä, olkoon tässä sanottu, että olihan niitä jo lakon alussa, kun äänestettiin I. U. M. M. and S. Workers'iin yhtymisestä kaksinkertainen määrä yhtymistä vastustavia ja on jäseniä liittynyt lisää sen jälkeen niin, että kokonaisjäsenmäärä voidaan merkitä 9,000:lla. Tässä ei nyt ole ymmärrettävissä, että näistä puoletkaan olisi i.w.w.-läisiä, vaan äänestivät yhtymistä vastaan siksi, kun sen samaisen I. U. M. M. and S. Workers'in paikalliset virkailijat ovat niin täydellisesti Anaconda kuparikomppanian kontrolleerimia miehiä, että lakkolaisilla ei olisi edes ollut tilaisuuttakaan alkaa taistelua sortajiaan vastaa. Juuri virkansa menettämisen pelko se heidät edelleenkin pakottaa tekemään kaikkensa tämän lakon epäonnistumiseksi. Ja ovathan he siinä jonkunverran onnistuneetkin, kun ovat vielä saaneet rehellisinä unionmiehinä lähetellä omia suorastaan valheellisia tiedonantojaan yli koko maan. Tämäntähden muistakaa, että jos me nyt häviämme niin saa taantumus vallan epämääräiseksi ajaksi, ainakin tämän valtion työväenliikkeessä. Toverit, me vielä kerran vetoamme teihin, että miksi juuri nyt antautua kipeämmällä hetkellä, sillä olemmehan me jo kestäneet kokonaista 5 kuuta niin kestäkäämme vielä hetkinen silloinkuin meillä vielä on voiton mahdollisuuksia.

Myöskin ovat osakkeitten hinnat laskeneet $97—$51, suurin osa näistä laskeutumisista on tapahtunut viimeisen puolenkuun ajalla.

S. s.-osaston valitseman komitean puolesta:

V. Salmi,
J. Sakki.

KANSANKIRJEITÄ

MONTANA

BUTTE.

Osaston kokouksessa tämän kuun 5 päivänä keskusteltiin seuraavista asioista:

Keräyslista oli sosialistipuolueen kansallisvirastosta. Se otettiin huomioon; samoin myös Milwaukee Leaderilta tullut keräyslista otettiin huomioon. Kirje länsipiirin komitealta, jossa huomautettiin osastojen toiminnan velttoudesta, että minkä tähden jotkut osastot eivät suorita laskujaan ajallaan, luettiin, ja todettiin, että, ainakin sikäli kuin me olemme kysymyksessä, siinä on se syy, että ei tahdo olla niitä dollareita niin vain saatavana. Se johtuu siitä, että paikkakunnallamme ovat miehet lakkotilanteen tähden olleet työttöminä jo viisi kuukautta, ja enin osa osast. jäseniä on lähtenyt paikkakunnalta, etsimään leipää. Ja sitten on vielä se (suurin) syy, että meillä ei ole huonetta, missä toimia, joten kesän aikana on ollut aivan mahdotonta toimia edes sen vertaa, että olisi voitu saada rahaa edes osaston juokseviin menoihin.

Sitten oli s.s.-järjestön virastosta kirje, jossa kysästiin, että minkätähden osastomme ei ole tilannut veromerkkejä pitkään aikaan ja huomautettiin, että pitäisi pitää osaston kokouksia tiheämpään. Siksi olkoon tämä Askelille vastaukseksi, että hän tekee hyvin ja tarkastaa kuukausiraportit, että paljonko on osastomme jäsenmäärä ja paljonko on ostettu veromerkkejä. Niistä luulisi sen näkyvän, sillä emme suinkaan me niitä merkkejä täällä itse tee ja niitä on ollut aina riittävästi saatavana osastomme jäsenkirjurilta.

Äänestysehdotusta — tehnyt Chicagon pohjoispuolen s.s.-osasto — s.s.-järjestön sääntöjen 16 luvun 3:nnen pykälän ensimäisen kohdan muuttamisesta kannatettiin. Toistakin saman osaston ehdotusta, että keskipitkissä perustettu näytelmäkirjasto ja idässä perustettu näyttämöllitto yhdistetään ja että liittoutuma sijoitetaan s.s.-järjestön yhteyteen, kannatettiin.

Edustajakokousten pöytäkirjoja päätettiin tilata "kolme settiä". Keräyslista Brainerdin, Minn., o. s.-osastolta ei voitu ottaa huomioon.

Keskusteltiin Toverissa olleen kirjoituksen johdosta, joka koski täkäläistä lakkoasemaa, osoittaen lännen toverien olevan hyvin epätoivoisella kannalla tämän lakkoaseman suhteen. Toverin toimitus ja washingtonilaiset pyytävät varmoja tietoja täkäläisestä lakkoasemasta. Valittiin kolmihenkinen komitea ottamaan varmat tiedot ja lähettämään Toverin toimitukselle julaistavaksi.

Muuten voin paikkakunnan kirjeenvaihtajana ja lakkolaisena mainita, että ne tiedot, mitä täkäläisestä lakkoasemasta on lännen tovereille craft-unioiden taholta annettu, eivät kai pidä paikkaansa. Ensinnäkin se, että tätä lakkoa kontrolleeraa joku parisataa i. w. w.-läistä ja että täällä ei olisi enää muita lakossa kuin pieni joukko sellaisia, jotka eivät haluakkaan tehdä työtä, ei ole tosi, sillä tätä lakkoa ei kontrolleeraa enempi I. W. W. kuin muutkaan vanhat uniot. Tämä unio on riippumaton kaikista muista unioista, vaikka on kylläkin totta, että union johtohenkilöinä on henkilöitä, jotka ovat I. W. W:n jäseniä; vaan sillä on myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole I. W. W:n jäseniä. Ja mitä tulee siihen, että täällä on vain joku pieni "gang", joka on pois työstä, niin se tiedonanto on myös pois linjalta. Niitä on vielä paljon pois työstä muitakin, ei vain i.w.w.-läisiä ja useita tuhansia on lähtenyt ulos kaupungista töihin, kun ovat olleet pakotettuja. Kun uniosta ei ole annettu vielä senttiäkään avustusta yksinäisille miehille, niin puute on pannut lähtemään, kun eivät ole halunneet mennä sääpeiksi.

Se juttu myöskin, että täällä olisi jo yli yksitoistatuhatta miestä työssä, on perätön, samoin kuin sekään ei ole totta, että tässä Metal Mine Workers uniossa ei olisi ollut kuin 2,400 jäsentä jäsenluvun korkeimmillaan ollessa. Pitäisihän tästä ainakin olla vissit numerot Toverin toimituksellakin todisteina, koska silloin tämän lakon alussa, kun oli union jäsenten keskuudessa äänestys siitä, että yhdytäänkö mihinkään entiseen unioon taikka ei, niin silloinkinhan jo oli hyvän joukon yli neljän tuhannen niitä jotka ottivat osaa äänestykseen ja kaikki eivät ottaneet siihen osaa, ja sen jälkeen on yhtynyt paljon lisää jäseniä unioon.

Täällä on nytkin vielä neljätoista kaivantoa aivan täydellisesti seisauksissa. Niissä ei ole ketään työssä ja Anacondassa sulimoilla ei ole rikkureilla — mitä niitä siellä onkin — työtä kuin joskus, kun ei täältä tule sinne coria. Nämä ovat tosia, vaan tietenkin komitea, joka on valittu asiamme antamaan varmat tiedot täyttää tehtävänsä ja koettaa saada niin varmasti selväksi tämän lakkotilanteen kuin suinkin on mahdollista, että ei kenenkään tarvitse olla epäilevällä kannalla eikä provoseerata turhan tähden työläisten taistelurintamaa hajalle. — Toverillisesti, Juha.

OREGON

PORTLAND.

Osastomme kokouksessa marrask. 1 p:nä keskustelimme Toverissa olleen kirjotuksen johdosta, jossa mainittiin kuinka Lännen Kaivosmiesliitto värvää rikkureita Butteen, Mont. Kokouksessa olimme sitä mieltä, että moinen teko mainitun liiton taholta, jos vain asiassa on perää, on kerrassaan tuomittava. Jos mikään, niin ainakin tuollainen teko saattaa mitä suurinta turmiollisuutta aikaan työväestön riveissä.

Totta kylläkin on, ettemme vielä tiedä oikein varmaan, onko tuo kertomus totta, mutta senpätähden kai soimmekin velvollisuudeksemme siitä keskustella ja samalla antaa maailmalle tiedoksi, että tuomitsemme mitä ankarimmin tuollaisen teon. Enmekä liioin tunne Butten lakkoasemaa tarkalleen, mutta niistä kirjoituksista päättäen, mitä sieltä on mailmalle lähetetty, on siellä vielä lakko täydellisesti olemassa. Niin kauan kuin sitä ei ole kerran julistettu lopuneeksi, niin millään liitolla ei ole oikeutta lähettää sinne rikkureita, huolimatta siitä, ettei se järjestö, joka kontrolleeraa Butten lakkoa, kuulu mihinkään A. F. of L:n alaorganeihin. Paljon mahdollista, että Butten lakko on jo menetetty, kun se kerran näin pitkälle on jatkunut, mutta se ei muuta asiaa, sillä siellä on vielä lakko olemassa.

Tämänpä tähden me, Portlandin s.s.-osaston jäsenet, tuossa kokouksessamme tulimme siihen päätökseen, ettei sellaiselle liitolle, joka värvää rikkureita lakonalaisille paikoille, anneta minkäänlaista kannatusta. Olimme sitä mieltä, että ei suomalaisten sosialistiosastojen ja s. s.-järjestön keskusviraston toimesta olisi kerättävä avustusta mainitulle Lännen Kaivosmiesliitolle niin kauan kuin se harjottaa tuollaista katalaa peliä, rikkurien värväämistä. Työväestön ei pitäisi sellaisen liiton kanssa olla missään tekemisissä.

Portlandin s. s. osaston puolesta,
JOHN SJÖLUND ja L. LAINE.
(Komitea.)